

SPRENDIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2016/1780

2016 m. rugsėjo 29 d.

kuriuo nustatoma pozicija, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Jungtiniame komitete, įsteigtame pagal Europos Sąjungos ir Gruzijos susitarimą dėl vizų režimo supaprastinimo, dėl to Susitarimo įgyvendinimo bendrųjų gairių priėmimo

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies a punktą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Europos Sąjungos ir Gruzijos susitarimo dėl vizų režimo supaprastinimo ⁽¹⁾ (toliau – Susitarimas) 12 straipsniu įsteigiamas Jungtinis komitetas (toliau – Jungtinis komitetas). Jame numatyta, kad Jungtinis komitetas turi visų pirma prižiūrėti, kaip įgyvendinamas Susitarimas;
- (2) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 810/2009 ⁽²⁾ numatyta tvarka ir sąlygos, susijusios su vizų išdavimu, siekiant vykdyti tranzitą per valstybių narių teritoriją arba būti joje ne ilgiau kaip 90 dienų per bet kurią 180 dienų laikotarpį;
- (3) reikia parengti bendrąsias gaires, siekiant užtikrinti, kad valstybių narių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos visiškai darniai įgyvendintų Susitarimą, ir paaiškinti ryšį tarp Susitarimo nuostatų ir Susitarimo šalių teisės aktų nuostatų, toliau taikomų su vizomis susijusiems klausimams, nepatenkantiems į Susitarimo taikymo sritį;
- (4) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Jungtiniame komitete dėl Susitarimo įgyvendinimo bendrųjų gairių priėmimo;
- (5) šis sprendimas yra Šengeno *acquis* nuostatų, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2000/365/EB ⁽³⁾, plėtojimas; todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (6) šis sprendimas yra Šengeno *acquis* nuostatų, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB ⁽⁴⁾, plėtojimas; todėl Airija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

⁽¹⁾ OL L 52, 2011 2 25, p. 34.

⁽²⁾ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 810/2009, nustatantis Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas) (OL L 243, 2009 9 15, p. 1).

⁽³⁾ 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimas 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 131, 2000 6 1, p. 43).

⁽⁴⁾ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

- (7) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Jungtiniame komitete, įsteigtame pagal Europos Sąjungos ir Gruzijos susitarimo dėl vizų režimo supaprastinimo 12 straipsnį, dėl to Susitarimo įgyvendinimo bendrųjų gairių priėmimo grindžiama prie šio sprendimo pridėtu Jungtinio komiteto sprendimo projektu.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2016 m. rugsėjo 29 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
P. ŽIGA

PROJEKTAS

**EUROPOS SAJUNGOS IR GRUZIJOS SUSITARIMU DĖL VIZŲ REŽIMO SUPAPRASTINIMO
ĮSTEIGTO JUNG TINIO KOMITETO SPRENDIMAS Nr. .../...****... m. ... d.****dėl to Susitarimo įgyvendinimo bendrųjų gairių priėmimo**

JUNGTINIS KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Gruzijos susitarimą dėl vizų režimo supaprastinimo ⁽¹⁾ (toliau – Susitarimas), ypač į jo 12 straipsnį,

kadangi Susitarimas įsigaliojo 2011 m. kovo 1 d.,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ

1 straipsnis

Europos Sąjungos ir Gruzijos susitarimo dėl vizų režimo supaprastinimo įgyvendinimo bendrosios gairės išdėstytos šio sprendimo priede.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta ...

*Europos Sąjungos vardu**Gruzijos vardu*

⁽¹⁾ O L L 52, 2011 2 25, p. 34.

PRIEDAS

EUROPOS SAJUNGOS IR GRUZIJOS SUSITARIMO DĖL VIZŲ REŽIMO SUPAPRASTINIMO ĮGYVENDINIMO
BENDROSIOS GAIRĖS

Europos Sąjungos ir Gruzijos susitarimo dėl vizų režimo supaprastinimo (toliau – Susitarimas), kuris įsigaliojo 2011 m. kovo 1 d., tikslas – abipusiškumo pagrindu supaprastinti vizų išdavimo Gruzijos piliečiams, kai numatomo buvimo trukmė – ne ilgesnė kaip 90 dienų per 180 dienų laikotarpį, tvarką.

Siekiant supaprastinti vizų išdavimo Gruzijos piliečiams tvarką, Susitarime abipusiškumo pagrindu nustatytos teisiškai privalomos teisės ir pareigos.

Šiomis gairėmis, priimtomis Susitarimo 12 straipsniu įsteigto Jungtinio komiteto (toliau – Jungtinis komitetas), siekiama užtikrinti, kad Sąjungos valstybių narių (toliau – valstybės narės) diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos darniai įgyvendintų Susitarimą. Šios gairės nėra Susitarimo dalis ir todėl nėra teisiškai privalomos. Vis dėlto diplomatinio ir konsulinio korpuso darbuotojams primygtinai rekomenduojama nuosekliai jomis vadovautis įgyvendinant Susitarimą.

Ketinama šias gaires atnaujinti, atsižvelgiant į patirtį, įgytą įgyvendinant Susitarimą; už jų atnaujinimą atsakingas Jungtinis komitetas.

Siekiant užtikrinti nuolatinį ir darnų Susitarimo įgyvendinimą ir laikantis Jungtinio vizų režimo supaprastinimo komiteto tvarkos taisyklių, Šalys susitarė tarp oficialių Jungtinio komiteto posėdžių palaikyti neformalius ryšius, siekiant išspręsti skubius klausimus. Išsamios ataskaitos dėl šių klausimų ir neformalių ryšių bus pateiktos kitame Jungtinio vizų režimo supaprastinimo komiteto posėdyje.

I. BENDRIEJI KLAUSIMAI

1.1. Tikslas ir taikymo sritis

Susitarimo 1 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„1. Šiuo Susitarimu siekiama supaprastinti vizų ne ilgesniam kaip 90 dienų per 180 dienų buvimo laikotarpiui išdavimo tvarką Gruzijos piliečiams.“

Susitarimas taikomas visiems Gruzijos piliečiams, teikiantiems prašymą išduoti trumpalaikę vizą, neatsižvelgiant į tai, kurioje šalyje jie gyvena.

Susitarimas netaikomas asmenims be pilietybės, turintiems leidimą gyventi Gruzijoje. Tos kategorijos asmenims taikomos Sąjungos vizų *acquis* taisyklės.

Susitarimo 1 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„2. Jei Gruzija vėl imtų taikyti vizų režimą visų valstybių narių piliečiams ar tam tikrų kategorijų visų valstybių narių piliečiams, Gruzijos piliečiams pagal šį Susitarimą taikomos tokios pačios lengvatos automatiškai abipusiškumo principu būtų taikomos ir atitinkamiems Sąjungos piliečiams.“

Nuo 2006 m. birželio 1 d. visiems Sąjungos piliečiams ir asmenims be pilietybės, turintiems leidimą gyventi valstybėje narėje, taikomas bevizis režimas vykstant į Gruziją ne ilgesniam kaip 90 dienų laikotarpiui per 180 dienų laikotarpį arba vykstant tranzitu per Gruzijos teritoriją.

Siekdama išvengti Gruzijos diskriminacinio požiūrio vienos ar daugiau valstybių narių piliečių arba tam tikrų kategorijų tokių piliečių atžvilgiu, Susitarimo priede pateiktoje deklaracijoje Sąjunga paskelbė apie savo ketinimą sustabdyti Susitarimo taikymą, jei Gruzija vėl imtų taikyti vizų režimą vienos ar daugiau valstybių narių piliečiams arba tam tikrų kategorijų tokiems piliečiams.

1.2. Susitarimo taikymo sritis

Susitarimo 2 straipsnyje numatyta:

„1. Šiuo Susitarimu numatomas vizų režimo supaprastinimas Gruzijos piliečiams taikomas tik tais atvejais, kai jiems taikomas vizų režimas pagal Sąjungos arba valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus, šį Susitarimą arba kitus tarptautinius susitarimus.

2. Šiame Susitarime nenumatytiems klausimams, pvz., atsisakymui išduoti vizą, kelionės dokumentų pripažinimui, pragyvenimui pakankamų lėšų įrodymui ir draudimui įvažiuoti bei išsiuntimo priemonėms, bus taikoma Gruzijos arba valstybių narių nacionalinė teisė arba Sąjungos teisė.“

Nedarant poveikio jo 10 straipsniui, Susitarimas neturi įtakos galiojančioms vizos reikalavimo ir jo netaikymo taisyklėms. Pavyzdžiui, Tarybos reglamento (EB) Nr. 539/2001 ⁽¹⁾ 4 straipsniu valstybėms narėms leidžiama numatyti vizos reikalavimo išimtis, be kitų asmenų kategorijų, civilinio oro ir jūrų transporto įguloms. Atitinkamai 2008 m. gruodžio 13 d. ir 2011 m. kovo 7 d. įsigaliojus Šveicarijos ir Lichtenšteino prisijungimui prie Šengeno erdvės, Šveicarijos ir Lichtenšteino išduoti leidimai gyventi pripažįstami lygiaverčiais tranzitinėms ir trumpalaikėms Šengeno vizoms.

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 810/2009 ⁽²⁾ (toliau – Vizų kodeksas) taikomas visiems į Susitarimo taikymo sritį nepatenkantiems klausimams, kaip antai už prašymo išduoti vizą nagrinėjamą atsakingos Šengeno valstybės narės nustatymui, atsisakymo išduoti vizą pagrindimui, teisei apskūsti neigiamą sprendimą ir bendrai asmeninio pokalbio su vizos prašymą pateikusių asmeniu taisyklei. Be to, į Susitarimo taikymo sritį nepatenkantiems klausimams, kaip antai kelionės dokumentų pripažinimui, pragyvenimui pakankamų lėšų įrodymui, atsisakymui leisti atvykti į valstybių narių teritoriją ir išsiuntimo priemonėms, ir toliau bus taikomos Šengeno taisyklės ir, kai tinkama, nacionalinės teisės aktai. Atsižvelgiant į tai, būtina pateikti tikslesnės informacijos apie šiuos klausimus ⁽³⁾.

NET jeigu tenkinamos Susitarime numatytos sąlygos, pavyzdžiui, prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo pateikia 4 straipsnyje numatytoms keliautojų kategorijoms nustatytą kelionės tikslą patvirtinantį dokumentą, gali būti atsisakyta išduoti vizą, jeigu netenkinamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/399 ⁽⁴⁾ (toliau – Šengeno sienų kodeksas) 6 straipsnyje nustatytos sąlygos, t. y. asmuo neturi galiojančio kelionės dokumento, dėl jo paskelbtas perspėjimas Šengeno informacinėje sistemoje (SIS), asmuo laikomas keliančiu pavojų viešajai tvarkai, vidaus saugumui ir kt.

Toliau taikomos ir kitos Vizų kodekse numatytos lanksčios vizų išdavimo sąlygos. Pavyzdžiui, daugkartinės ilgalaikės vizos, galiojančios iki penkerių metų, gali būti išduotos asmenims, kurie nepriklauso Susitarimo 5 straipsnyje nustatytoms asmenų kategorijoms, jeigu tenkinamos Vizų kodekso 24 straipsnyje numatytos sąlygos. Taip pat bus toliau taikomos Vizų kodekso 16 straipsnio 5 ir 6 dalių nuostatos, kuriomis leidžiama neimti vizos mokesčio arba jį sumažinti.

1.3. Vizų rūšys, kurios patenka į Susitarimo taikymo sritį

Susitarimo 3 straipsnio d punkte pateikiama apibrėžtis: „viza – valstybės narės išduotas leidimas vykti tranzitu per valstybių narių teritoriją arba numatomam buvimui joje, kurio bendra trukmė neviršija 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį nuo pirmo atvykimo į valstybių narių teritoriją dienos“.

Susitarime numatyta supaprastinta tvarka taikoma ir bendrosioms, ir riboto teritorinio galiojimo – tranzitinėms ar trumpalaikėms – vizoms.

⁽¹⁾ 2001 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001 nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti visas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus (OL L 81, 2001 3 21, p. 1).

⁽²⁾ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 810/2009, nustatantis Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas) (OL L 243, 2009 9 15, p. 1).

⁽³⁾ Taip pat žr. 1.7 punktą.

⁽⁴⁾ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) (OL L 77, 2016 3 23, p. 1).

1.4. Viza nustatyto leidžiamo buvimo trukmės apskaičiavimas, visų pirma šešių mėnesių laikotarpio nustatymo būdas

Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 610/2013 ⁽¹⁾ iš naujo apibrėžta trumpalaikio buvimo sąvoka. Dabartinė trumpalaikio buvimo apibrėžtis suformuluota taip: „kurio bendra trukmė neviršija 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį, kai laikoma, kad kiekviena tokio buvimo diena įeina į 180 dienų laikotarpį“. Ši apibrėžtis įsigaliojo 2013 m. spalio 18 d. ir yra pateikta Šengeno sienų kodekse.

Atvykimo diena bus laikoma pirma buvimo valstybių narių teritorijoje diena, o išvykimo diena – paskutinė buvimo valstybių narių teritorijoje diena. Sąvoka „bet kuris“ reiškia, kad taikomas „slenkantis“ 180 dienų ataskaitinis laikotarpis, kai atsižvelgiama į kiekvieną buvimo dieną per praėjusį 180 dienų laikotarpį, siekiant patikrinti, ar ir toliau tenkinamas 90 dienų per 180 dienų laikotarpį reikalavimas. Tai reiškia, kad nebūnant šalyje nepertraukiamą 90 dienų laikotarpį leidžiamas naujas iki 90 dienų buvimo laikotarpis.

Toliau pateikiamas buvimo trukmės apskaičiavimo pagal dabartinę apibrėžtį pavyzdys:

Asmuo, turintis daugkartinę vizą vieniems metams (2010 4 18–2011 4 18), pirmą kartą į šalį atvyksta 2010 m. balandžio 19 d. ir joje būna tris dienas. Paskui tas asmuo dar kartą atvyksta 2010 m. birželio 18 d. ir būna 86 dienas. Kokia yra padėtis konkrečiomis datomis? Kada šiam asmeniui bus vėl leista atvykti?

2010 m. rugsėjo 11 d.: per praėjusias 180 dienų (2010 3 16–2010 9 11) asmuo šalyje buvo tris dienas (2010 4 19–2010 4 21) ir 86 dienas (2010 6 18–2010 9 11) = 89 dienos = leidžiamas buvimo šalyje laikotarpis neviršytas. Asmuo šalyje gali būti dar vieną dieną.

Nuo 2010 m. spalio 16 d.: asmuo gali atvykti ir būti dar tris dienas (2010 m. spalio 16 d. buvimo nuo 2010 m. balandžio 19 d. laikotarpis nebeaktualus (nepatenka į 180 dienų laikotarpį); 2010 m. spalio 17 d. buvimo nuo 2010 m. balandžio 20 d. laikotarpis nebeaktualus (nepatenka į 180 dienų buvimo ir pan.)).

Nuo 2010 m. gruodžio 15 d.: asmuo gali atvykti ir būti dar 86 dienas (2010 m. gruodžio 15 d. buvimo nuo 2010 m. birželio 18 d. laikotarpis nebeaktualus (nepatenka į 180 dienų laikotarpį); 2010 m. gruodžio 16 d. buvimo nuo 2010 m. birželio 19 d. laikotarpis nebeaktualus ir pan.).

1.5. Padėtis, susijusi su 2004 m. ir 2007 m. į Sąjungą įstojusiomis valstybėmis narėmis, kurios dar nėra visiškai integruotos į Šengeno erdvę, valstybėmis narėmis, kurios nedalyvauja vykdant Sąjungos bendrąją vizų politiką, ir asocijuotosiomis šalimis

Tik Bulgarija, Kroatija, Kipras ir Rumunija taiko dar ne visas Šengeno *acquis* nuostatas. Jos ir toliau išduos nacionalines visas, galiojančias tik jų teritorijoje. Toms valstybėms narėms visiškai įgyvendinus Šengeno *acquis*, jos ir toliau taikys Susitarimą.

Visiems klausimams, nepatenkantiems į Susitarimo taikymo sritį, nacionalinė teisė ir toliau taikoma iki tos dienos, kai tos valstybės narės visiškai įgyvendins Šengeno *acquis*. Nuo tos dienos klausimams, nepatenkantiems į Susitarimo taikymo sritį, galios Šengeno taisyklės ir (arba) nacionalinė teisė.

Bulgarijai, Kroatijai, Kiprui ir Rumunijai leidžiama pripažinti leidimus gyventi, D kategorijos visas ir Šengeno valstybių narių bei asocijuotųjų šalių išduotas trumpalaikes visas trumpalaikiam buvimui jų teritorijoje ⁽²⁾.

⁽¹⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 610/2013, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 562/2006, nustatantis taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas), Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1683/95 ir (EB) Nr. 539/2001 bei Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 767/2008 ir (EB) Nr. 810/2009 (OL L 182, 2013 6 29, p. 1).

⁽²⁾ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 565/2014/ES, kuriuo nustatoma supaprastinta asmenų kontrolės prie išorės sienų tvarka, grindžiama vienašališku Bulgarijos, Kroatijos, Kipro ir Rumunijos tam tikrų dokumentų pripažinimu lygiaverčiais jų išduodamoms nacionalinėms vizoms tranzito per jų teritoriją arba buvimo joje ne ilgiau kaip 90 per bet kurį 180 dienų laikotarpį tikslu ir panaikinami sprendimai Nr. 895/2006/EB ir Nr. 582/2008/EB (OL L 157, 2014 5 27, p. 23).

Pagal Konvencijos dėl 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimo, sudaryto tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybių, dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo įgyvendinimo ⁽¹⁾ 21 straipsnį visos Šengeno valstybės narės turi pripažinti, kad viena kitos išduotos ilgalaikės vizos ir leidimai gyventi galioja trumpalaikiam buvimui viena kitos teritorijoje. Šengeno valstybės narės ir asocijuotosios šalys abipusiai pripažįsta viena kitos išduotus leidimus gyventi, D kategorijos vizas bei trumpalaikes vizas, reikalingas atvykimui ir trumpam buvimui.

Susitarimas netaikomas Danijai, Airijai ir Jungtinei Karalystei, tačiau prie jo pridėtos bendros deklaracijos, kuriose išreikštas tų valstybių narių pageidavimas sudaryti dvišalius susitarimus su Gruzija dėl vizų išdavimo tvarkos supaprastinimo.

Nors Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija ir Šveicarija yra asocijuotosios Šengeno susitarimo šalys, joms Susitarimas netaikomas.

1.6. Susitarimas ir dvišaliai susitarimai

Susitarimo 13 straipsnyje numatyta:

„Nuo įsigaliojimo dienos šio Susitarimo nuostatos yra viršesnės už visų dvišalių arba daugiašalių sutarčių ar susitarimų, sudarytų tarp atskirų valstybių narių ir Gruzijos, nuostatas tiek, kiek šių sutarčių ar susitarimų nuostatos apima klausimus, reglamentuojamus šiuo Susitarimu.“

Nuo Susitarimo įsigaliojimo dienos valstybių narių ir Gruzijos dvišalių susitarimų nuostatos dėl klausimų, kurie nepatenka į Susitarimo taikymo sritį, nustojo galioti. Pagal Sąjungos teisę valstybės narės turi imtis būtinų priemonių, kad pašalintų savo dvišalių susitarimų ir Susitarimo nesuderinamumą.

Jeigu valstybė narė sudarė dvišalį susitarimą arba sutartį su Gruzija dėl klausimų, kurie nepatenka į Susitarimo taikymo sritį, pavyzdžiui, dėl galimybės netaikyti vizos reikalavimo tarnybinių pasų turėtojams, įsigaliojus Susitarimui ta išimtis būtų taikoma toliau.

Dvišalius susitarimus su Gruzija, kuriuose numatyta netaikyti vizos reikalavimo tarnybinių pasų turėtojams, yra sudariusios šios valstybės narės: Bulgarija, Kipras, Latvija, Vengrija, Rumunija ir Slovakija.

Valstybės narės tarnybinių pasų turėtojams taikoma vizų režimo išimtis galioja tik kelionėms tos valstybės narės teritorijoje, bet ne kelionėms į kitas Šengeno valstybes nares.

1.7. Bendroji deklaracija dėl informacijos apie trumpalaikių vizų išdavimo tvarkos ir dokumentų, reikalingų teikiant prašymą išduoti trumpalaikę visą, suvienodinimo

Susitarimo priede pateikta Jungtinė deklaracija dėl Šalių įsipareigojimo teikti suderintą ir vienodą informaciją Gruzijos piliečiams dėl galimybės naudotis valstybių narių diplomatinėmis atstovybėmis ir konsulinėmis įstaigų paslaugomis, prašymų išduoti vizą pateikimo procedūros bei sąlygų ir išduotų vizų galiojimo. Ta informacija pateikiama Europos Sąjungos delegacijos Gruzijoje interneto svetainėje adresu: http://www.eeas.europa.eu/delegations/georgia/travel_eu/visa/index_en.htm.

Vizų kodekso 47 straipsnyje nustatyta valstybių narių centrinės valdžios institucijų ir konsulatų pareiga pateikti plačiam visuomenei visą atitinkamą informaciją, susijusią su prašymu išduoti vizą.

Valstybių narių diplomatinėmis atstovybėmis ir konsulinėmis įstaigomis prašoma kuo plačiau skleisti tą informaciją (konsulatų informacijos centruose, brošiūrose, interneto svetainėse ir kt.), taip pat skleisti tikslią informaciją apie vizų išdavimo sąlygas, valstybių narių atstovybes Gruzijoje ir reikalaujamų patvirtinamųjų dokumentų sąrašą.

⁽¹⁾ OL L 239, 2000 9 22, p. 19.

1.8. Gruzijos valdžios institucijų teikiama informacija apie Susitarimą

Siekdama, kad Gruzijos piliečiai būtų tinkamai informuoti apie Susitarimo naudą ir valstybių narių diplomatines atstovybes ir konsulines įstaigas, kurioms galima teikti prašymus išduoti vizą, Gruzijos Užsienio reikalų ministerija sukūrė specialią nuorodą, pagal kurią galima rasti tą informaciją. Interneto svetainės adresas:

http://mfa.gov.ge/index.php?lang_id=GEO&sec_id=95&info_id=13448

II. KONKREČIOS NUOSTATOS

2.1. Visiems prašymą išduoti vizą pateikiantiems asmenims galiojančios taisyklės

Primenama, kad toliau nurodytos sąlygos, susijusios su vizos mokesčiu, prašymų išduoti vizą tvarkymo procedūrų trukme ir vizos pratęsimu išskirtinėmis aplinkybėmis, taikomos visiems prašymą išduoti vizą pateikiantiems asmenims, įskaitant turistus.

2.1.1. Vizos mokestis

Susitarimo 6 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje numatyta:

„1. Gruzijos piliečių prašymų išduoti vizą tvarkymo mokestis yra 35 EUR.“

Pagal Susitarimo 6 straipsnio 1 dalį prašymo išduoti vizą tvarkymo mokestis yra 35 EUR. Tas mokestis taikomas visiems Gruzijos piliečiams, pateikusiems prašymą išduoti vizą (įskaitant turistus) ir susijęs su trumpalaikėmis vizomis nepriklausomai nuo įvažiavimų skaičiaus.

Susitarimo 6 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„2. Kai valstybės narės bendradarbiauja su išorės paslaugų teikėju, gali būti imamas mokestis už papildomas paslaugas. Mokestis už paslaugas yra proporcingas išorės paslaugų teikėjo išlaidoms, patirtoms teikiant paslaugą, ir neviršija 30 EUR. Atitinkamai (-oms) valstybei (-ėms) narei (-ėms) išsaugoma galimybė visiems prašymą išduoti vizą pateikiantiems asmenims leisti tiesiogiai teikti prašymus jų konsulatuose.“

Vizų kodekso 43 straipsnyje pateikiama išsami informacija apie bendradarbiavimo su išorės paslaugų teikėjais būdus ir jų užduotis.

Susitarimo 6 straipsnio 3 dalyje numatyta:

„3. Nuo prašymo išduoti vizą tvarkymo mokesčio atleidžiami šių kategorijų piliečiai:

a) pensininkai;“ (N.B. Kad iš šios kategorijos asmenų vizos mokestis nebūtų imamas, prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys turi pateikti dokumentą, patvirtinantį jų pensininko statusą. Atleidimas nuo mokesčio yra nepagrįstas tais atvejais, kai kelionės tikslas yra apmokama veikla.);

„b) vaikai iki 12 metų;“ (N. B. Kad iš šios kategorijos asmenų vizos mokestis nebūtų imamas, prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys turi pateikti dokumentą, patvirtinantį jų amžių.);

„c) nacionalinių ir regioninių Vyriausybių, Konstitucinio ir Aukščiausiojo teismo nariai, jeigu jiems šiuo Susitarimu nėra nustatytas bevizis režimas;“ (N.B. Kad iš šios kategorijos asmenų vizos mokestis nebūtų imamas, prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys turi pateikti Gruzijos valdžios institucijų dokumentą, patvirtinantį jų pareigas.);

„d) neįgalieji ir, jei reikia, juos lydintys asmenys;“ (N.B. Kad iš šios kategorijos asmenų vizos mokestis nebūtų imamas, abu prašymus išduoti vizą pateikiantys asmenys turėtų pateikti dokumentus, patvirtinančius, kad jie priklauso šiai kategorijai.).“

Kad iš šios kategorijos asmenų vizos mokestis nebūtų imamas, prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys turi pateikti Gruzijos sveikatos, darbo ir socialinių reikalų ministerijos išduotą „Gruzijos neįgaliojo pažymėjimą“ (pirmos ar antros kategorijos) arba valstybinės ar privačios ligoninės ar klinikos pažymą. Tais atvejais, kai prašymą išduoti vizą pateikiančių asmenų negalia akivaizdi (aklieji, be kojos), pakanka vizą išduodančios konsulinės įstaigos vizualaus pripažinimo. Iš principo iš lydinčių asmenų nereikalaujama pateikti papildomų dokumentų.

Pagrįstais atvejais prašymą išduoti vizą gali pateikti neįgaliojo atstovas ar globėjas.

„e) artimi giminaičiai – sutuoktiniai, vaikai (įskaitant įvaikius), tėvai (įskaitant globėjus), seneliai ir vaikaičiai, – lankantys Gruzijos piliečius, teisėtai gyvenančius valstybių narių teritorijoje;“.

Susitarimo 6 straipsnio 3 dalies e punktu reglamentuojama Gruzijos piliečių artimų giminaičių, vykstančių į valstybes nares aplankyti valstybių narių teritorijoje teisėtai gyvenančius Gruzijos piliečius, padėtis.

„f) oficialių delegacijų nariai, kurie pagal oficialų Gruzijai adresuotą kvietimą turi dalyvauti susitikimuose, konsultacijose, derybose arba mainų programose, taip pat renginiuose, kuriuos valstybių narių teritorijoje organizuoja tarpvyriausybines organizacijos;

g) mokiniai, studentai, aukštesnės studijų pakopos studentai ir lydintieji mokytojai, kurie vyksta studijų arba mokymosi tikslais, įskaitant mainų programas ir kitokią su mokyklomis susijusią veiklą;

h) žurnalistai ir juos lydintys akredituoti asmenys, atliekantys profesines pareigas;“ (N.B. Kad iš šios kategorijos asmenų vizos mokestis nebūtų imamas, prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys turi pateikti dokumentą, patvirtinantį, kad jie yra profesionalios žurnalistikos ir žiniasklaidos organizacijų nariai.);

„i) tarptautinių sporto renginių dalyviai ir juos lydintys asmenys, atliekantys profesines pareigas;“ (N.B. Sirgaliai nebus laikomi lydinčiais asmenimis.);

„j) pilietinės visuomenės organizacijų atstovai, kurie vyksta mokymosi, seminarų, konferencijų tikslais, įskaitant mainų programas;

k) mokslo, kultūros ir meno veikloje, įskaitant universitetų ir kitokias mainų programas, dalyvaujantys asmenys;

l) asmenys, pateikę dokumentus, įrodančius jų kelionės būtinybę dėl humanitarinių priežasčių, įskaitant skubios medicininės pagalbos gavimą, ir tokių asmenų lydintis asmuo arba asmenys, vykstantys į artimo giminaičio laidotuves arba norintys aplankyti sunkiai sergantį artimą giminaitį.“

Iš pirmiau minėtų kategorijų asmenų neimamas mokestis. Be to, mokestis taip pat netaikomas pagal Vizų kodekso 16 straipsnio 4 dalį.

Vizų kodekso 16 straipsnio 6 dalyje nustatyta: „Atskirais atvejais mokėtina vizos mokesčio suma gali būti neimama arba sumažinama, kai šia priemone skatinami kultūriniai ar sportiniai interesai bei interesai užsienio politikos bei vystymosi politikos srityse, kitose esminių visuomeninės svarbos interesų srityse arba dėl humanitarinių priežasčių.“

Vizų kodekso 16 straipsnio 7 dalyje numatyta, kad vizos mokestis turi būti mokamas eurais, trečiosios šalies, kurioje pateikiamas prašymas, nacionaline valiuta arba paprastai naudojama valiuta ir nėra grąžinamas, išskyrus atvejį, kai prašymas yra nepriimtinas arba kai konsulas nėra kompetentingas.

Kai mokestis imamas ne eurais, o kita valiuta, ta valiuta imamo mokesčio suma nustatoma ir reguliariai peržiūrima taikant Europos Centrinio Banko nustatytą bazinį euro keitimo kursą. Imamas mokestis gali būti apvalinamas ir konsulatai pagal bendradarbiavimo Šengeno klausimais vietos lygiu susitarimus užtikrina, kad jų imami mokesčiai būtų panašūs.

Siekiant išvengti neatitikimų, dėl kurių galėtų atsirasti vizų prekyba, valstybių narių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos Gruzijoje turėtų numatyti panašų vizos mokestį visiems prašymą išduoti vizą pateikusiems Gruzijos piliečiams, mokantiems užsienio valiuta.

Prašymą išduoti vizą pateikusiems Gruzijos piliečiams bus išduotas sumokėto vizos mokesčio kvitas pagal Vizų kodekso 16 straipsnio 8 dalį.

2.1.2. Prašymų išduoti vizą tvarkymo procedūros trukmė

Susitarimo 7 straipsnyje numatyta:

„1. Valstybių narių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos sprendimą dėl prašymo išduoti vizą priima per 10 kalendorinių dienų nuo prašymo ir vizai išduoti reikalingų dokumentų gavimo dienos.

2. Atskirais atvejais, t. y. jeigu reikalingas išsamesnis prašymo nagrinėjimas, sprendimo dėl prašymo išduoti vizą priėmimo laikotarpis gali būti pratęstas iki 30 kalendorinių dienų.

3. Skubiais atvejais sprendimo dėl prašymo išduoti vizą priėmimo laikotarpis gali būti sutrumpintas iki dviejų arba mažiau darbo dienų.“

Iš esmės sprendimas dėl prašymo išduoti vizą bus priimamas per 10 kalendorinių dienų nuo priimtino prašymo išduoti vizą pateikimo dienos.

Jeigu prašymą reikia nagrinėti išsamiau, pavyzdžiui, jeigu reikia pasikonsultuoti su centrinės valdžios institucijomis, tas laikotarpis gali būti pratęstas iki 30 kalendorinių dienų.

Visi tie terminai pradedami skaičiuoti tik nuo tada, kai parengiama prašymo išduoti vizą byla, t. y. nuo prašymo išduoti vizą ir patvirtinamųjų dokumentų gavimo dienos.

Kalbant apie valstybių narių diplomatinės atstovybes ir konsulines įstaigas, kuriose veikia susitikimo paskyrimo sistema, laikas iki susitikimo neskaičiuojamas kaip prašymo nagrinėjimo laikas. Šiuo klausimu, taip pat kitais praktiniais prašymo išduoti vizą pateikimo sąlygų klausimais, taikomos Vizų kodekso 9 straipsnyje nustatytos bendros taisyklės. Visų pirma, kai reikalaujama, kad prašymas išduoti vizą būtų pateikiamas susitarus dėl susitikimo, toks susitikimas paprastai įvyks per dvi savaites nuo tos dienos, kai jo buvo paprašyta.

Nustatant susitikimo laiką reikėtų atsižvelgti į galimą skubą, kurios gali paprašyti prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo. Sprendimą sutrumpinti sprendimo dėl prašymo išduoti vizą priėmimo laikotarpį, kaip apibrėžta Susitarimo 7 straipsnio 3 dalyje, priima konsulinis pareigūnas.

Pagal Prašymų išduoti vizą tvarkymo ir išduotų vizų keitimo vadovo 2 dalies 3.2.2 punktą, valstybių narių konsulatų Gruzijoje pajėgumai tvarkyti prašymus išduoti vizą turėtų būti pritaikyti, kad būtų galima atsižvelgti į Vizų kodekse numatytą dviejų savaičių terminą susitikimui paskirti, įskaitant didžiausios paklausos sezonus.

Pagrįstais skubos atvejais (kai prašymo išduoti vizą pateikti anksčiau nebuvo galimybės dėl priežasčių, kurių prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo negalėjo numatyti) susitikimas (pagal Vizų kodekso 9 straipsnio 3 dalį) turėtų būti paskiriamas nedelsiant arba turėtų būti suteikta galimybė tiesiogiai pateikti prašymą.

Be to, konsulas gali nuspręsti nustatyti paspartintą prašymų išduoti vizą pateikimo procedūrą, kuria galėtų naudotis tam tikrų kategorijų prašymus išduoti vizą pateikiantys asmenys.

2.1.3. Vizos pratęsimas išskirtinėmis aplinkybėmis

Susitarimo 9 straipsnyje numatyta:

„Gruzijos piliečiui išduotos vizos galiojimo laikotarpis ir (arba) buvimo trukmė pratęsiama, jei valstybės narės kompetentinga institucija mano, kad vizos turėtojas pateikė nenugalimos jėgos (*force majeure*) ar humanitarinių priežasčių įrodymus, kodėl jis negali išvykti iš valstybių narių teritorijos iki vizos galiojimo laikotarpio ar vizoje nurodytos leidžiamo buvimo trukmės pabaigos. Tokiu atveju visa pratęsiama nemokamai.“

Dėl galimybės pratęsti vizos galiojimą dėl pagrįstų asmeninių priežasčių, kai vizos turėtojas neturi galimybės išvykti iš valstybės narės teritorijos iki vizos įklijoje nurodytos datos, taikomos Vizų kodekso 33 straipsnio nuostatos, jei jos yra suderinamos su Susitarimu. Tačiau pagal Susitarimą visa nemokamai pratęsiama dėl *force majeure* arba humanitarinių priežasčių.

2.2. Taisyklės, taikomos tam tikrų kategorijų prašymą išduoti vizą pateikiantiems asmenims

2.2.1. Kelionės tikslą patvirtinantys dokumentai

Iš Susitarimo 4 straipsnio 1 dalyje išvardytų kategorijų asmenų bus reikalaujama pateikti tik nurodytus patvirtinamuosius dokumentus, įrodančius kelionės tikslą. Kaip nurodyta Susitarimo 4 straipsnio 3 dalyje, nebus reikalaujama jokio kito kelionės tikslo pagrindimo, kvietimo arba patvirtinimo. Tačiau tai nereiškia, kad nebus taikomas bendras reikalavimas prašymą išduoti vizą pateikiančiam asmeniui pačiam pateikti prašymą ir pragyvenimo šaltinio patvirtinamuosius dokumentus, kuris išlieka nepakitęs.

Jeigu atskirais atvejais išlieka abejonių dėl kelionės tikslą įrodančio dokumento autentiškumo, prašymą išduoti vizą pateikęs asmuo gali būti kviečiamas atvykti į ambasada/konsulatą papildomo išsamaus pokalbio, per kurį tam prašymą pateikusiam asmeniui gali būti užduoti klausimai apie konkretų kelionės tikslą arba jo ketinimą grįžti (pagal Vizų kodekso 21 straipsnio 8 dalį). Tokiais atskirais atvejais prašymą išduoti vizą pateikęs asmuo gali pats arba išimtinu konsulinio pareigūno prašymu pateikti papildomų dokumentų. Jungtinis komitetas atidžiai stebės, kaip laikomasi šių nuostatų.

Susitarimo 4 straipsnio 1 dalyje nepaminėtų kategorijų asmenims (pavyzdžiui, turistams) toliau taikomos bendros taisyklės, susijusios su kelionės tikslą įrodančiais dokumentais. Šios taisyklės taip pat taikomos dokumentams dėl tėvų sutikimo, reikalingo jaunesnių kaip 18 metų vaikų kelionių atveju.

Klausimams, nepatenkantiems į Susitarimo taikymo sritį, kaip antai kelionės dokumentų pripažinimas ir su grįžimu susijusios garantijos bei pakankamos pragyvenimo lėšos, taikomos Šengeno taisyklės ir nacionalinė teisė.

Paprastai kartu su prašymu išduoti vizą bus pateikiamas Susitarimo 4 straipsnio 1 dalyje nurodyto reikalaujamo kvietimo, pažymėjimo, dokumento arba laiško originalas. Tačiau konsulas gali pradėti nagrinėti prašymą išduoti vizą turėdamas kvietimo, pažymėjimo, dokumento arba laiško faksimilę arba kopijas. Vis dėlto konsulas gali paprašyti dokumento originalo, kai pateikiamas pirmas prašymas išduoti vizą, ir prašys jį pateikti atskirais atvejais, kai kyla abejonių.

Susitarimo 4 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„1. Šių kategorijų Gruzijos piliečiams pakanka toliau išvardytų dokumentų vykimo į kitą Šalį tikslui pagrįsti:

a) artimiems giminaičiams – sutuoktiniams, vaikams (įskaitant įvaikius), tėvams (įskaitant globėjus), seneliams ir vaikaičiams, – lankantiems Gruzijos piliečius, teisėtai gyvenančius valstybių narių teritorijoje:

— priimančiojo asmens raštiško kvietimo;“.

Susitarimo 4 straipsnio 1 dalies a punktu reglamentuojama Gruzijos piliečių artimų giminaičių, vykstančių į valstybes nares aplankyti teisėtai valstybių narių teritorijoje gyvenančių Gruzijos piliečių, padėtis. Šis supaprastinimas netaikomas Sąjungoje gyvenantiems Sąjungos piliečiams, kurie pasikviečia giminaičius iš Gruzijos.

Kviečiančiojo asmens parašo autentiškumą turi patvirtinti kompetentinga institucija, remdamasi gyvenamosios vietos šalies nacionalinės teisės aktais.

Taip pat būtina patvirtinti, kad kviečiantysis asmuo šalyje gyvena teisėtai, ir giminystės ryšį; pavyzdžiui, kartu su priimančiojo asmens raštišku kvietimu pateikiant to asmens statusą patvirtinančių dokumentų kopijas, kaip antai leidimo gyventi kopiją ir giminystės ryšį patvirtinančio dokumento kopiją.

Ta nuostata taip pat taikoma diplomatinių atstovybių ir konsulatų darbuotojų giminaičiams, vykstantiems į valstybių narių teritoriją šeimos narių lankymo tikslu ne ilgesniam nei 90 dienų laikotarpiui, tačiau jiems nereikia patvirtinti teisėto gyvenimo šalyje ir giminystės ryšių.

„b) oficialių delegacijų nariams, kurie pagal oficialų Gruzijai adresuotą kvietimą dalyvauja susitikimuose, konsultacijose, derybose arba mainų programose, taip pat renginiuose, kuriuos valstybių narių teritorijoje organizuoja tarpvyriausybinių organizacijos:

— Gruzijos valdžios institucijos laiško, patvirtinančio, kad pareiškėjas yra delegacijos narys, vykstantis į valstybių narių teritoriją dalyvauti pirmiau minėtuose renginiuose, kartu su oficialaus kvietimo kopija;“.

Kompetentingos valdžios institucijos laiške, patvirtinančiame, kad vizos prašantis asmuo yra delegacijos narys, vykstantis į kitos Šalies teritoriją dalyvauti oficialiame susitikime, turi būti nurodyti prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens vardas ir pavardė. Oficialiame kvietime dalyvauti susitikime nebūtina nurodyti prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens vardo ir pavardės, tačiau tai gali būti būtina tuo atveju, jeigu oficialus kvietimas skirtas konkrečiam asmeniui.

Ta nuostata taikoma oficialių delegacijų nariams, neatsižvelgiant į jų turimo paso rūšį (tarnybinis arba paprastas pasas).

- „c) mokiniams, studentams, aukštesnės studijų pakopos studentams ir lydintiesiems mokytojams, kurie vyksta studijų arba mokymosi tikslais, įskaitant mainų programas ir kitokią su mokyklomis susijusią veiklą:

— raštiško priimančiojo universiteto, koledžo arba mokyklos kvietimo arba studento pažymėjimų arba kursų, kuriuos ketinama lankyti, pažymėjimų;“.

Studento pažymėjimas kaip kelionės tikslo patvirtinimas priimamas tik jeigu jį išdavė priimantysis universitetas, koledžas ar mokykla, kuriame vyks studijos arba mokymas.

- „d) dėl medicininių priežasčių vykstantiems asmenims ir, jei reikia, juos lydintiems asmenims:

— oficialaus medicinos įstaigos dokumento, patvirtinančio, kad būtina medicininė priežiūra šioje institucijoje ir būtinas lydintysis asmuo, taip pat pakankamų lėšų medicininiam gydymui apmokėti įrodymo;“.

Turi būti pateiktas medicinos įstaigos dokumentas, patvirtinantis tris aspektus (kad būtina medicininė priežiūra toje institucijoje, būtinas lydintysis asmuo, taip pat pakankamų lėšų medicininiam gydymui apmokėti įrodymas).

- „e) žurnalistams ir juos lydintiems akredituotiems asmenims, atliekantiems profesines pareigas:

— profesinės organizacijos išduoto pažymėjimo arba kito dokumento, patvirtinančio, kad atitinkamas asmuo yra kvalifikuotas žurnalistas arba lydintis asmuo, atliekantis profesines pareigas, ir jo darbdavio išduoto dokumento, kuriame nurodoma, kad kelionės tikslas – atlikti arba padėti atlikti žurnalistinį darbą;“.

Šiai kategorijai nepriklauso laisvai samdomi žurnalistai ir jų asistentai.

Turi būti pateiktas pažymėjimas arba dokumentas, patvirtinantis, kad prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo yra kvalifikuotas žurnalistas arba lydintis akredituotas asmuo, atliekantis profesines pareigas, ir to asmens darbdavio išduotas dokumento originalas, kuriame nurodoma, kad kelionės tikslas – atlikti arba padėti atlikti žurnalistinį darbą.

Šiuo metu Gruzijoje nėra profesinių žiniasklaidos asociacijų, centrų, institucijų, sąjungų ar kitų panašių organizacijų, kurios profesiniu požiūriu atstovautų žurnalistų arba juos lydinčių akredituotų asmenų grupės interesams ir galėtų išduoti pažymėjimus, patvirtinančius, kad asmuo yra profesionalus žurnalistas arba lydintis akredituotas asmuo, atliekantis profesines pareigas konkrečioje srityje. Kol tokios organizacijos neįsteigtos, konsulatai gali priimti darbdavio pažymą ir spaudos žurnalistą akreditaciją vienoje iš valstybių narių organizacijų.

- „f) tarptautinių sporto renginių dalyviams ir juos lydintiems asmenims, atliekantiems profesines pareigas:

— priimančiosios organizacijos, valstybių narių kompetentingų institucijų, nacionalinių sporto federacijų arba nacionalinių olimpinė komitetų raštiško kvietimo;“.

Tarptautinių sporto renginių atveju į lydinčių asmenų sąrašą bus įtraukiami tik profesines pareigas atliekantys sportininkus lydintys asmenys: treneriai, masažuotojai, vadybininkai, medicinos darbuotojai ir sporto klubo vadovas. Todėl sirgaliai nebus laikomi lydinčiais asmenimis.

- „g) verslininkams ir verslo organizacijų atstovams:

— priimančiojo juridinio asmens arba įmonės, tokio juridinio asmens arba įmonės organizacijos, biuro arba filialo, valstybių narių valstybinės ar vietos valdžios institucijų arba prekybos ir pramonės parodų, konferencijų ir simpoziumų, rengiamų valstybių narių teritorijoje, organizacinio komiteto raštiško kvietimo, patvirtinto Gruzijos prekybos ir pramonės rūmų;“.

Nacionalinė viešojo registro agentūra išduos dokumentą, patvirtinantį verslo organizacijų egzistavimą.

- „h) laisvųjų profesijų atstovams, dalyvaujantiems tarptautinėse parodose, konferencijose, simpoziumuose, seminaruose ar kituose panašiuose renginiuose, organizuojamuose valstybių narių teritorijoje:

— priimančiosios organizacijos raštiško kvietimo, kuriuo patvirtinama, kad atitinkamas asmuo dalyvauja renginyje;

- i) pilietinės visuomenės organizacijų atstovams, kurie vyksta mokymosi, seminarų, konferencijų tikslais, įskaitant mainų programas:

— priimančiosios organizacijos raštiško kvietimo, patvirtinimo, kad asmuo yra pilietinės visuomenės organizacijos atstovas ir tokios organizacijos įsteigimo pažymėjimo iš atitinkamo registro, išduoto valstybinės valdžios institucijos, laikantis nacionalinės teisės nuostatų;“.

Turi būti pateiktas pilietinės visuomenės organizacijos dokumentas patvirtinantis, kad prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo atstovauja tai organizacijai.

Gruzijos kompetentinga valstybinė valdžios institucija, išduodanti pilietinės visuomenės organizacijos įsteigimo pažymėjimą, yra Nacionalinė viešojo registro agentūra.

Registras, kuriame įregistruoti pilietinės visuomenės organizacijų įsteigimo pažymėjimai, yra Nacionalinė viešojo registro agentūra. Teisingumo ministerija ir Nacionalinė viešojo registro agentūra kartu su vietos valdžios institucijomis kuria elektroninę NVO duomenų bazę; užbaigus ją bus galima rasti Teisingumo ministerijos interneto svetainėje: <https://enreg.reestri.gov.ge/main.php>.

Susitarimas netaikomas atskiriems pilietinės visuomenės organizacijų nariams.

- „j) mokslo, kultūros ir meno veikloje, įskaitant universitetų ir kitokias mainų programas, dalyvaujantiems asmenims:

— priimančiosios organizacijos raštiško kvietimo dalyvauti tokioje veikloje;

- k) vairuotojams, vykdančioms tarptautinius krovinių ir keleivių pervežimus į valstybių narių teritoriją Gruzijoje registruotomis transporto priemonėmis:

— raštiško Gruzijos nacionalinės vežėjų įstaigos arba asociacijos, teikiančios tarptautinių pervežimų keliais paslaugas, prašymo, kuriame nurodomas kelionių tikslas, trukmė ir dažnumas;“.

Šiuo metu Gruzijoje yra dvi nacionalinės vežėjų asociacijos, kompetentingos išduoti raštiškus prašymus profesionaliems vairuotojams: Gruzijos tarptautinių vežėjų keliais asociacija (GIRCA) ir Gruzijos keleivių vežėjų keliais asociacija (GACPR). Nė vienai iš tų asociacijų nepriklausantys vežėjai gali pateikti prašymą, išduotą Gruzijos ekonomikos ir darnaus vystymosi ministerijos Sausumos transporto agentūros. Jei vežėjas gerai žinomas, konsulatai gali priimti raštišką Gruzijos vežėjo/transporto bendrovės, kurioje dirba vairuotojas, prašymą. Prašyme turi būti nurodytas kelionių tikslas, trukmė ir dažnumas.

- „l) susigiminiavusių miestų organizuojamų oficialių mainų programų dalyviams:

— šių miestų administracijų vadovų (merų) arba savivaldos institucijų raštiško kvietimo;“.

Savivaldybės, kurioje bus vykdoma miestų giminiavimosi veikla, administracijos vadovas arba priimančiojo miesto meras yra raštišką kvietimą išduoti kompetentingas savivaldybės administracijos vadovas arba miesto meras. Šiai kategorijai priskiriami tik oficialiai susigiminiavę miestai.

- „m) lankantiesiems kariškių arba civilių kapus:

— oficialaus dokumento, patvirtinančio palaidojimo faktą ir tai, kad kapas yra išlikęs, taip pat pareiškėjo ir palaidoto asmens giminystės arba kitokio ryšio įrodymo.“

Susitarime nėra konkrečiai nurodyta, kurios šalies institucijos turėtų išduoti pirmiau minėtą oficialų dokumentą – šalies, kurioje yra kapas, ar šalies, kurioje gyvena kapą norintis aplankyti asmuo. Turėtų būti pripažįstama, kad abiejų šalių kompetentingos institucijos gali išduoti tokį oficialų dokumentą.

Turi būti pateiktas pirmiau minėtas oficialus dokumentas, patvirtinantis palaidojimo faktą ir tai, kad kapas yra išlikęs, taip pat pareiškėjo ir palaidoto asmens giminystės arba kitokį ryšį.

Susitarimu nenustatomos jokios naujos fizinių ar juridinių asmenų, išduodančių raštiškus kvietimus, atsakomybės taisyklės. Tokių kvietimų išdavimo siekiant sukčiauti atveju taikomi atitinkami Sąjungos ir (arba) nacionalinės teisės aktai.

2.2.2. Daugkartinių vizų išdavimas

Tais atvejais, kai prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo turi dažnai keliauti į valstybių narių teritoriją, trumpalaikės vizos gali būti išduodamos keliems apsilankymams, jeigu bendra tų apsilankymų trukmė neviršija 90 dienų per 180 dienų laikotarpį.

Susitarimo 5 straipsnyje numatyta:

„1. Valstybių narių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos išduoda daugkartines vizas, kurios galioja ne ilgiau kaip penkerius metus, šių kategorijų piliečiams:

- a) sutuoktiniui ir jaunesniems nei 21 metų arba išlaikomiems vaikams (taip pat įvaikiams) ir tėvams, lankantiems Gruzijos piliečius, teisėtai gyvenančius valstybių narių teritorijoje, išduodant vizą, kurios terminas neviršija leidimo teisėtai gyventi galiojimo trukmės;
- b) savo pareigas vykdančioms nacionalinių ir regioninių Vyriausybių, Konstitucinio ir Aukščiausiojo teismo nariams, jeigu jiems šiuo Susitarimu nėra nustatytas bevizis režimas, išduodant vizą, kurios terminas neviršija tarnybinių įgaliojimų termino, jei šis yra trumpesnis nei penkeri metai;
- c) nuolatiniais oficialių delegacijų nariams, kurie pagal oficialų Gruzijai adresuotą kvietimą reguliariai turi dalyvauti susitikimuose, konsultacijose, derybose arba mainų programose, taip pat renginiuose, kuriuos valstybių narių teritorijoje organizuoja tarpvyriausybines organizacijos.“

Atsižvelgiant į tų kategorijų asmenų profesinį statusą arba jų giminystės ryšius su Gruzijos piliečiu, kuris teisėtai gyvena valstybių narių teritorijoje, yra pateisinama jiems išduoti daugkartinę vizą, kuri galioja ne ilgiau kaip penkerius metus arba kurios galiojimo terminas neviršija tarnybinių įgaliojimų termino ar leidimo teisėtai gyventi galiojimo trukmės, jei jie yra trumpesni nei penkeri metai.

Asmenys, patenkantys į Susitarimo 5 straipsnio 1 dalies a punkto taikymo sritį, turi pateikti dokumentus, patvirtinančius kviečiančio asmens teisėtą gyvenamąją vietą.

Asmenys, patenkantys į Susitarimo 5 straipsnio 1 dalies b punkto taikymo sritį, turėtų pateikti savo profesinio statuso ir įgaliojimų trukmės patvirtinimą.

Ta nuostata netaikoma asmenims, patenkantiems į Susitarimo 5 straipsnio 1 dalies b punkto taikymo sritį, jeigu jie Susitarimu atleisti nuo vizos reikalavimo, t. y. jeigu jie yra diplomatinių pasų turėtojai.

Asmenys, patenkantys į Susitarimo 5 straipsnio 1 dalies c punkto taikymo sritį, turi pateikti dokumentus, patvirtinančius jų nuolatinio oficialios delegacijos nario statusą ir poreikį reguliariai dalyvauti susitikimuose, konsultacijose, derybose arba mainų programose.

„2. Valstybių narių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos išduoda daugkartines ne ilgiau kaip vienerius metus galiojančias vizas šių kategorijų piliečiams su sąlyga, kad per praėjusius metus jie buvo gavę bent vieną vizą, pasinaudojo ja laikydamiesi lankomos valstybės narės teisės aktų, reglamentuojančių atvykimą ir buvimą jos teritorijoje, ir kad prašymas gauti daugkartinę vizą yra pagrįstas:

- a) oficialių delegacijų nariams, kurie pagal oficialų kvietimą reguliariai turi dalyvauti susitikimuose, konsultacijose, derybose arba mainų programose, taip pat renginiuose, kuriuos valstybių narių teritorijoje organizuoja tarpvyriausybines organizacijos;

- b) pilietinės visuomenės organizacijų atstovams, kurie reguliariai vyksta į valstybes nares mokymosi, seminarų, konferencijų tikslais, įskaitant mainų programas;
- c) tarptautinėse parodose, konferencijose, simpoziumuose, seminaruose ar kituose panašiuose renginiuose dalyvaujantiems laisvųjų profesijų atstovams, kurie reguliariai vyksta į valstybes nares;
- d) mokslo, kultūros ir meno veikloje, įskaitant universitetų ir kitokias mainų programas, dalyvaujantiems asmenims, kurie reguliariai vyksta į valstybes nares;
- e) studentams ir aukštesnės studijų pakopos studentams, kurie reguliariai vyksta studijų arba mokymosi tikslais, įskaitant mainų programas;
- f) susigiminiavusių miestų ar savivaldos institucijų organizuojamų oficialių mainų programų dalyviams;
- g) asmenims, kuriems dėl medicininių priežasčių būtina reguliariai lankytis valstybėse narėse, ir, jei reikia, juos lydintiems asmenims;
- h) žurnalistams ir lydintiems akredituotiems asmenims, atliekantiems profesines pareigas;
- i) verslininkams ir verslo organizacijų atstovams, reguliariai vykstantiems į valstybes nares;
- j) tarptautinių sporto renginių dalyviams ir juos lydintiems asmenims, atliekantiems profesines pareigas;
- k) vairuotojams, vykdančioms tarptautinius krovinių ir keleivių pervežimus į valstybių narių teritoriją Gruzijoje registruotomis transporto priemonėmis.

3. Valstybių narių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos išduoda daugkartinės vizas, kurios galioja nuo dvejų iki penkerių metų, šio straipsnio 2 dalyje išvardytų kategorijų piliečiams su sąlyga, kad per praėjusius dvejus metus jie naudojosi vienerių metų trukmės daugkartinėmis vizomis, laikydamiesi priimančiosios valstybės narės teisės aktų, reglamentuojančių atvykimą ir buvimą jos teritorijoje, ir kad prašymas gauti daugkartinę vizą vis dar yra pagrįstas.

4. Šio straipsnio 1–3 dalyse išvardytų asmenų visa buvimo valstybių narių teritorijoje trukmė negali viršyti 90 dienų per 180 dienų laikotarpį.“

Iš principo vienus metus galiojančios daugkartinės vizos bus išduodamos pirmiau minėtų kategorijų prašymus išduoti vizą pateikusiems asmenims, jeigu per ankstesnius metus (12 mėnesių) prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo buvo gavęs bent vieną vizą, pasinaudojo ja laikydamasis lankomos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) teritorijoje (-ose) galiojančių teisės aktų, reglamentuojančių atvykimą ir buvimą (pavyzdžiui, asmuo neviršijo leistino buvimo trukmės), ir jeigu prašymas gauti daugkartinę vizą yra pagrįstas. Tais atvejais, kai nėra pagrindo išduoti vienus metus galiojančią vizą, pavyzdžiui, jeigu mainų programa trunka trumpiau nei vienus metus arba asmeniui į keliones vykti reikia ne visus metus, vizos galiojimo trukmė bus trumpesnė nei vieni metai, su sąlyga, kad tenkinami kiti vizos išdavimo reikalavimai.

Nuo dvejų iki penkerių metų galiojančios daugkartinės vizos bus išduodamos Susitarimo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytų kategorijų prašymus išduoti vizą pateikusiems asmenims, su sąlyga, kad per praėjusius dvejus metus (24 mėnesius) jie pasinaudojo dviem vienus metus galiojančiomis daugkartinėmis vizomis laikydamiesi lankomos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) teritorijoje (-ose) galiojančių teisės aktų, reglamentuojančių atvykimą ir buvimą, ir prašymas gauti daugkartinę vizą vis dar yra pagrįstas. Reikia pažymėti, kad nuo dvejų iki penkerių metų galiojanti visa bus išduodama, tik jeigu prašymą išduoti vizą pateikiančiam asmeniui per ankstesnių dvejų metų laikotarpį buvo išduotos dvi ne trumpiau kaip vienus metus galiojusios vizos ir jeigu tas asmuo jomis naudojosi laikydamasis lankomos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) teritorijoje (-ose) galiojančių teisės aktų, reglamentuojančių atvykimą ir buvimą. Valstybių narių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos, remdamosi kiekvieno prašymo išduoti vizą vertinimu, sprendžia, kokiam laikotarpiui – nuo dvejų iki penkerių metų – išduoti tas visas.

Kalbant apie kriterijų apibrėžtį, pateiktą Susitarimo 5 straipsnio 2 dalyje: „su sąlyga, ... kad prašymas gauti daugkartinę vizą yra pagrįstas“, ir Susitarimo 5 straipsnio 3 dalyje: „su sąlyga, ... kad prašymas gauti daugkartinę vizą vis dar yra pagrįstas“, taikomi Vizų kodekse nustatyti daugkartinė vizų išdavimo kriterijai. Taigi asmuo turi įrodyti poreikį dažnai keliauti į vieną ar kelias valstybes nares, pavyzdžiui, verslo reikalais.

Nėra prievolės išduoti daugkartinę vizą, jeigu prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo nepasinaudojo anksčiau išduota visa.

2.2.3. Diplomatinė pasų turėtojai

Susitarimo 10 straipsnyje numatyta:

„1. Gruzijos piliečiai, turintys galiojančius diplomatinis pasus, gali atvykti į valstybių narių teritoriją, iš jos išvykti arba vykti per ją tranzitu be vizų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje minimi piliečiai valstybių narių teritorijoje gali būti ne ilgiau kaip 90 dienų per 180 dienų laikotarpį.“

Susitarimu nereglamentuojamos diplomatų skyrimo valstybėse narėse procedūros. Taikoma įprasta akreditavimo procedūra.

III. BENDRADARBIAVIMAS DĖL DOKUMENTŲ SAUGUMO

Susitarimo priede pateiktoje Bendroje deklaracijoje Šalys susitarė, kad Jungtinis komitetas turėtų įvertinti atitinkamų kelionės dokumentų saugumo lygio poveikį Susitarimo veikimui. Tuo tikslu Šalys susitarė nuolatos informuoti viena kitą apie priemones, kurių imtasi, siekiant, kad vienam asmeniui nebūtų išduodami keli kelionės dokumentai, ir kelionės dokumentų saugumo techniniams aspektams nustatyti, taip pat priemones, susijusias su kelionės dokumentų išdavimo personalizavimo procesu.

IV. STATISTIKA

Kad Jungtinis komitetas galėtų veiksmingai stebėti, kaip įgyvendinamas Susitarimas, valstybių narių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos kas šešis mėnesius pateikia Komisijai mėnesinius statistinius duomenis, visų pirma susijusius su, jeigu įmanoma:

- išduotų daugkartinių vizų skaičiumi;
- nemokamai išduotų vizų skaičiumi.

V. EUROPOS SĄJUNGOS DEKLARACIJA DĖL VIZŲ REŽIMO SUPAPRASTINIMO ŠEIMOS NARIAMS

Nors Susitarime nėra teisiškai privalomų teisių ir pareigų didesnio Gruzijos piliečių, kurie yra valstybių narių teritorijoje teisėtai gyvenančių Gruzijos piliečių šeimos nariai, skaičiaus judėjimui supaprastinti, Sąjunga atkreipia dėmesį į Gruzijos pasiūlymą išplėsti šeimos narių, kuriems turėtų būti taikomas supaprastintas vizų režimas, sąvoką ir į Gruzijos teikiamą svarbą tokios kategorijos asmenų judėjimo tvarkos supaprastinimui.

Todėl siekiant palengvinti didesnio skaičiaus asmenų, turinčių giminystės ryšių (visų pirma seserų bei brolių ir jų vaikų) su Gruzijos piliečiais, teisėtai gyvenančiais valstybių narių teritorijoje, judumą, Susitarimo priede pateiktoje deklaracijoje valstybių narių konsulinės įstaigos raginamos visapusiškai pasinaudoti *acquis* numatytais galimybėmis tos kategorijos asmenims taikyti supaprastintą vizų režimą, įskaitant, visų pirma, iš pareiškėjų reikalaujamų įrodomųjų dokumentų supaprastinimą, atleidimą nuo prašymų išduoti vizą tvarkymo mokesčių ir, tam tikrais atvejais, daugkartinių vizų išdavimą.
